Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Sosiaali-ja kriisipäivystyksen toiminta, alueena Pohde

17.11.2026 Jaana Kotonen

Sosiaali- ja kriisipäivystys vastuuyksikkönä

-Oys:ssa vastuuyksikköpäällikkö (sosiaalityöntekijä) ja 12 sosiaalityöntekijää (joista 2 tiimivastaavaa oman työn ohella) ja 10 sairaanhoitajaa

-Oulun poliisilaitoksen tiloissa Johdintiellä poliisilaitoksen vastaava ohjaaja sekä Ankkuri-toiminta, jossa Pohteelta sosiaalityöntekijä ja sairaanhoitaja

Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja kriisipäivystys 24/7

- Vastaa koko Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja kriisipäivystyksestä.
- Varsinainen toimipiste on OYS:ssa, mutta työtila myös Oulaisissa.

- Työskentely aina työparityöskentelynä sosiaalityöntekijä – sairaanhoitaja
- Kejo-järjestelmä (kenttäjohto järj) otettu käyttöön 1.9.2024 alkaen. Kaikilla työpareilla vuorossa oma SPP-yksikkö + KEJO.

- Vastuuyksikköpäällikkö + tiimivastaavat pitävät virka-ajan ulkopuolista esihenkilövarallaoloa, jolloin esihenkilö tavoitettavissa 24/7. Työvuorossa olevan työntekijän Virven hätänapin painallus tulee esihenkilövarallaoloringissä oleville tekstiviestinä tietoon, jolloin tarkistetaan työntekijältä tilanne.

- **Sosiaalihuoltolain 29 §:n mukaan sosiaalipäivystys on järjestettävä ympärivuorokautisesti kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi. Palvelu tulee olla hyvinvointialueen omaa toimintaa (vastaa ensihoitoa ja pelastustoimea), ja on järjestettävä ympärivuorokautisesti.**

- **Sosiaalipäivystys käsittelee kaikki hyvinvointialueen puhelimitse ja virka-ajan ulkopuolella sähköisesti tulleet huoli-ilmoitukset, ja tekee ilmoituksille kiireellisyysarvioinnin. Kiireelliset hoidetaan välittömästi, muut siirretään eteenpäin lastensuojelulle, perhepalveluille, aikuissosiaalityöhön yms.**
  - **Ilmoituksia (ls-ilmoitus, shl-ilmoitus) nyt lokakuussa n.1740 kpl/kk, kotikäyntejä keskimäärin 70 kpl/kk**

- **Ottaa vastaan hätäkeskuksen välittämänä akuutteja, kiireellisiä tehtäviä jotka ovat muodostuneet hätäkeskukseen soitettujen puheluiden perusteella.**
  - **Häke-tehtäviä keskimäärin 570 kpl/kk**

- **Vastaa akuutista kriisityöstä toiminta-alueellaan**
  - **Kriisityön tehtäviä keskimäärin 51 kpl/kk**

- **Yksityishenkilöiden lisäksi myös toiset viranomaiset (poliisi, ensihoito, pelastuslaitos, toiset sosiaalipäivystykset, sosiaalihuolto, ulosottovirasto) voivat ottaa yhteyttä sosiaali- ja kriisipäivystykseen akuuteissa tilanteissa.**

- **Muilla viranomaisilla tyypillisesti hoidossa yksi tehtävä kerrallaan. Sosiaali- ja kriisipäivystyksellä voi olla useita päällekkäisiä tehtäviä, eri viranomaisen kanssa, osa yksin, ympäri Pohjois-Pohjanmaata.**
  - **Joudutaan tekemään jatkuvaa arviointia, mikä on tärkeysjärjestys.**
    - **Tämän vuoksi tiedonkulku viranomaisten välillä on tärkeää.**

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen tehtäviä:

- kiireelliset lastensuojeluasiat
- perhe - ja lähisuhdeväkivalta
- akuutit kriisit
- onnettomuudet
- vanhusväestön kiireellinen avuntarve
- erityistä tukea tarvitsevat aikuiset (asunnottomat, päihdeongelmaiset, mt-ongelmaiset)
- akuutit henkeä ja terveyttä uhkaavat toimeentulo-ongelmat
- muut äkilliset sosiaalisen hädän tilanteet

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kiireelliset lastensuojelutehtävät:

- Sosiaalipäivystys arvioi kiireellisen lastensuojelun tarpeen ja päättää kiireellisestä sijoituksesta, avohuollon sijoituksesta sekä sijaishuoltopaikan muutoksesta akuuttitilanteessa.
- Tekee tarvittaessa virka-apupyynnöt poliisille.
- Antaa määräyksen asuntoon tai olinpaikkaan pääsemiseksi, mikäli lastensuojelullinen tilanne sitä edellyttää. Pyydetään poliisi virka-avuksi.
- Osallistuu alaikäisen poliisikuulusteluun virka-ajan ulkopuolella sekä virka-aikana, jos lapsella ei ole omaa sosiaalityöntekijää.

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kiireellinen muu sosiaalityö:

- Arvioi sosiaalihuoltolain mukaisen välttämättömän ja kiireellisen sosiaalihuollon tarpeen.
- Järjestää kiireelliset sosiaalipalvelut, kuten esim. vanhuksen kiireellisen laitoshoidon arviointi, akuutti asunnottomuus.
- Arvioi akuutit toimeentulotukiongelmat ja tekee tarvittaessa täydentävän toimeentulotuen päätökset (erityisesti henkeä turvaava lääkitys). Järjestää tarvittaessa akuuttia ruoka-apua tilanteessa, missä asiakkaalla ei ole varaa ruokaan ja se vaarantaa akuutisti asiakkaan terveyden.
- Perhe- ja lähisuhdeväkivaltatilanteissa ohjaa ja neuvoo sekä tekijää että kokijaa avun piiriin.
- Onnettomuus- ja muut arkipäivän häiriötilanteet (esim. tulipalot): Järjestää akuutin psykososiaalisen tuen sekä järjestää akuutin sosiaalityön (mm. ruoka ja majoitus)

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kriisityö

- Akuutti psykososiaalinen tuki ja kriisityö järjestetään sosiaalityöntekijän ja sairaanhoitajan työparityöskentelynä sosiaalihuoltolain 41§ mukaisesti. Vastataan kriisityöstä siihen saakka, että asiakkaan asia on välitetty suunnitelmalliseen kriisityöhön.
- Akuutin vakavan traumaattisen kriisin jälkeiseen suunnitelmalliseen kriisityöhön jatko-ohjaaminen.

Akuuttikäynti shokkivaiheessa

- Sosiaali -ja kriisipäivystys on yhteydessä kriisin kohdanneeseen ja sopii akuuttikäynnistä.
    - Akuuttikäynti voidaan toteuttaa myös puhelimitse tai etäyhteydellä, mutta ensisijaisena työskentelytapana on tapaaminen.
    - Pyritään toimimaan aina asiakkaan toiveen mukaisesti, mikäli asiakas toivoo tapaamist, niin se pyritään järjestämään.
    - Asiakkaalla aina oikeus kieltäytyä akuutista kriisityöstä, sosiaali- ja kriisipäivystys ei voi tehdä kriisityötä ilman asiakkaan suostumusta.

- Akuuttikäynnillä pyritään vakauttamaan tilannetta, annetaan psykoedukaatiota, varmistetaan että asiakkaalla on riittävästi tukea omaisista, läheisistä tai muista ammattilaisista.
    - Tarjotaan myös aina mahdollisuutta kriisityön jatkotyöhön, sekä annetaan sosiaali- ja kriisipäivystyksen sekä muiden auttavien tahojen yhteystiedot.
    - Kannustetaan asiakasta olemaan matalalla kynnyksellä yhteydessä, jos kokee, että tarvitsee apua.

- Pohteella on sovittu alueellisesti kriisityön jatkotyötä tekevät sosiaalipalveluiden ja terveyspalveluiden työntekijät.
    - Oulun kaupungin alueella päivystävät työntekijät (psyk. Sairaanhoitaja + sosiaalihuollon työntekijä työparina)
    - Muissa kunnissa pääsääntöisesti työikäisten sosiaalipalvelut järjestävät jatkotyöskentelyn
    - Sosiaali- ja kriisipäivystys siirtää työskentelyn akuuttikäynnin jälkeen, mikäli asiakas toivoo jatkotyöskentelyä

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Muut tehtävät

Suuronnettomuusvalmius:

- Sosiaalipäivystys harjoittelee ja varautuu mahdollisiin suuronnettomuustilanteisiin.
- Suuronnettomuustilanteessa sosiaali- ja kriisipäivystys alkaa järjestämään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa psykososiaalista tukea ja tarvittavaa kiireellistä sosiaalityötä altistuneille henkilöille.

Konsultaatiot ja kouluttaminen:

- Konsultaation antaminen muille viranomaisille
- Muiden toimijoiden kouluttaminen ja informointi yksittäisten sosiaalityöntekijöiden vastuualueiden ja osaamisen mukaisesti.

Yhteistyössä on voimaa

Kun tilanne tarvitsee lisäkäsiä enemmän, sosiaali- ja kriisipäivystyksellä on mahdollisuus saada henkilöresurssia lisää tehtävälle omista työntekijöistä ja keikkalaisista. Lisäksi lisätukea voidaan pyytää yhteistyötahoilta esimerkiksi isoissa tulipaloissa: tukea vaatetuksen saamiseksi, asunnon kalustamiseen, psyykkiseen tukeen/henkiseen huoltoon.

Keskeiset muut yhteistyötahot:

SPR

VAPEPA

Seurakunnat

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kuvitteellinen kesämyrsky -tarina

- Pelastus jo työskentelee, raivaa myrskytuhoja, samoin sähköyhtiö, poliisi ohjaa liikennettä, ensihoito on apua tarvitsevien luona ja tarvittaessa kuljettaa päivystykseen. Sosiaali- ja kriisipäivystyksen työskentely on valmistautumista mahdollisilla ensitiedoilla ja itse työ alkaa usein toisten viranomaisten työskentelyn jälkeen.
- Puita kaatunut asuntojen päälle, asukkailla nopea poistuminen. Kaikilla ei ole kesämökkiä tms tai läheisiä tai sukulaisia lähettyvillä. Onko paikkaa mihin mennä? Onko kotivakuutus voimassa? Ketkä tarvitsevat hätämajoituksen? Kesämyrsky, ei hätää paleltumiselle, mutta asunnon vaurioiduttua ruuan laitto, peseytyminen, lasten hoito, ikäihmisten hoito? Hätämajoituksen järjestäminen? Onko kännykkä, että saa järjestymään majoituksen? Lääkitys? Psyykkinen tuki? Onko vanhemmat loukkaantuneet, lasten hoito, Lastensuojeluilmoituksen tarve? Sosiaalihuollon ilmoituksen tarve tilanteessa jatko-avun varmistamiseksi? Kriisityön tarve? Onko laajuus iso, paljon uhreja, altistuneita, hälyytetäänkö lisätyövoimaa, hälyytetäänkö SPR & Vapepa, entä seurakunta?
- Kunnan viestintä, Pohteen viestintä antavat reaaliaikaista tietoa ja ohjeita

Kysyttävää?

•Sosiaali- ja kriisipäivystyksen asiakaslinjan numero

044 703 6235

Hätätilanteessa 112

• Sähköposti: sosiaalipaivystys@pohde.fi

Kaikki käytössä 24/7.

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kiitos mielenkiinnosta!

Jaana Kotonen

Vastuuyksikköpäällikkö Sosiaali- ja kriisipäivystys

jaana.kotonen@pohde.fi

puh. 044 703 4853

www.pohde.fi